

Họ và tên thí sinh: ..... Số báo danh: .....

(Thí sinh không được sử dụng tài liệu. Cán bộ coi thi không giải thích gì thêm)

PHẦN I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu:

Đạo đức truyền thống Việt Nam thường hay nhắc nhở câu: “Ăn quả nhớ kẻ trồng cây”. Khi cầm trái cam lên có bao giờ ta tự hỏi trái cam này từ đâu mà ra vậy? Dĩ nhiên là từ cây cam. Đó là cách trả lời rất đơn giản của ta. Nhưng sự thật là trái cam đang có mặt trên tay ta phải trải qua một quá trình sống rất gian nan, không thua gì kiếp sống của bất cứ sinh vật nào. Bắt đầu từ hạt cam, rồi phải hấp thụ vô số yếu tố của thiên nhiên thì nó mới trở thành cây và cho ra lá, ra hoa, ra trái. Rồi phải nhờ vào tình thương của nước, của gió, của mặt trời, của khoáng chất và đặc biệt là của người trồng trọt, thì trái cam mới trở thành thực phẩm bổ dưỡng cho ta hôm nay. Mặc dù trong câu tục ngữ ấy chỉ nhắc ta hãy nhớ đến công sức của người đã trồng cây, nhưng kỳ thực là muốn khơi dậy lòng biết ơn trong ta với tất cả những điều kiện đang không ngừng nuôi dưỡng ta.

[...]

Lòng biết ơn là thái độ rung cảm chân thành trước một sự hiến tặng, được ghi khắc sâu đậm trong tâm và có ý muốn đền đáp bằng cách này hay cách khác trong tương lai. Năng lượng biết ơn khi được phát sinh, không những tạo nên sự điều hòa trong các mối liên hệ mà còn có công năng đánh thức những hạt giống cao quý trong tâm hồn, và đốt cháy những năng lượng độc hại do ta vô tình lầm lỡ gây ra trong quá khứ. Chỉ cần duy trì ý niệm biết ơn là ta đã thừa hưởng rất nhiều rồi. Huống chi, khi ta biến nó thành hành động cảm ơn hay tạ ơn thì năng lượng ấy sẽ lớn mạnh gấp bội. Nó khiến kẻ đền đáp và người tiếp nhận đều được an vui và hạnh phúc.

(Minh Niệm, *Hiểu về trái tim*, NXB Tổng hợp thành phố Hồ Chí Minh, 2020, tr.123-124)

Câu 1. (0,5 điểm) Xác định vấn đề bàn luận trong đoạn trích trên.

Câu 2. (0,5 điểm) Ghi lại câu tục ngữ được sử dụng trong đoạn trích.

Câu 3. (1,0 điểm) Nêu tác dụng của việc trình bày bằng chứng về quá trình hình thành trái cam trong đoạn trích.

Câu 4. (1,0 điểm) Chỉ ra và phân tích hiệu quả của biện pháp tu từ nhân hóa trong câu văn: *Rồi phải nhờ vào tình thương của nước, của gió, của mặt trời, của khoáng chất và đặc biệt là của người trồng trọt, thì trái cam mới trở thành thực phẩm bổ dưỡng cho ta hôm nay.*

Câu 5. (1,0 điểm) Từ nội dung đoạn trích, em hãy rút ra bài học ý nghĩa nhất với bản thân và lí giải.

PHẦN II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về ý nghĩa của việc trân trọng nguồn cội.

Câu 2. (4,0 điểm)

Em hãy viết bài văn nghị luận phân tích bài thơ sau:

NHỚ BÀ

Trương Anh Tú*

*Bà tôi như cơn gió
thoảng về núi xanh rồi
bóng bà bên bậu cửa
chỉ còn trong mơ thôi*

*Ngõ bà trong trời đất
thâm lặng như đất trời
ngõ bà trong dáng núi
ngõ bà trong mưa rơi*

*Bà đi nơi chín suối
xa xôi nơi chín đèo
nhớ bà gầu giếng khóc
im lìm nước trong veo*

*Sớm chiều nghe sương khói
lửa ấm đợi tay bà
củ nằm trong bếp ngủ
nhớ bà...vàng mùa thu*

(Tập chí Văn nghệ quân đội, số 1062,
tháng 6 năm 2025, tr.70)

*Vườn xưa xào xạc lá
chợt về trắng sân mây
tiếng chổi tre bà quét
còn vọng thoảng đâu đây*

* Trương Anh Tú sinh năm 1967 tại Hà Nội. Ông được biết đến là một người làm thơ, làm báo và sáng tác nhạc. Ông đã xuất bản các tác phẩm: *Cảm xúc* (2007), *Những mùa hoa anh nói* (2018), *Hoa ban mai* (2021), *Trắng mây tóc mẹ* (2025).

-----HẾT-----